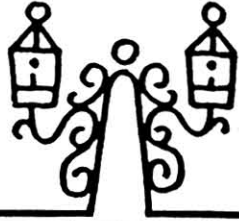


Göttingenin Panu ylhäisin ylioppilas



Matkoillani mailla ja merillä tutustuin äskettäin Göttingenin yliopiston ylhäisimpään ylioppilaaseen. Tapahtui vapun aatonaattona ollessamme kaikkietävän ystävällisen kaupunkiooppaamme, herra "Suden", saksaksi Wolf, seurassa mainitun kuuluisan kaupungin keskustaa kiertelemässä. Saapuessamme kaksitornisen Johanneksen kirkon luo näin nuorehkon miehen menevän sisälle tornin juurella olevasta ovesta. Varustuksenaan hänellä oli mm. viinipullo.

Oppaamme kertoi meille, että tämä herra asui kirkontornin ylimmällä tasanteella. Tornin ylisikamaria oli jo 1700-luvulta lähtien vuokrattu ylioppilaille. Ilta oli viileämpi kuin olin osannut odottaa vapun alla niin etelässä. Päätelinkin heti, että pojalla oli ollut viemisenään hieman lämmitysainetta, ja oikein olin päätellyt.

Nuorimies palasi hetken kulluttua kadulle, jolloin tervehdimme häntä. Uteliasuutemme huvitti häntä, niin että hän vei meidät tornin toiselle puolelle ja osoitti kädellään, kuinka kor-

kealla oli se ikkuna, jonka kautta hän hinasi sisälle varsinaiset lämmitystarpeensa, koksit. Siinä minä sitten hänet myös valokuvasin. Kuten kuva osoittaa. Tämä herra on lääketieteen opiskelija, eiköhän vain kohta tohtori. Nykyisin tätä ylisikamaria vuokrataan muillekin kuin teologian ylioppilaille, aikaisemmin ei.

Kerroin tulevani Finnland-nimisen maan Oulu-nimisestä kaupungista. Ja jälleen osoitautui maailma pieneksi. Tuttavamme kertoi olleensa eräänä kesänä Oulussa. Hän oli tullut ilman ennakkovaroitusta myöhään illalla, ja niinhän siinä oli käynyt, että hän ei ollut saanut yösjä. Oli ollut pakko tyytyä kaupungipuiston penkkiin, eikä edes poliisi ollut tullut häiritsemään. Oli se penkki sitten ollut Karhin puistossa tai Kaupungintalon puistikossa, niin lähellä oli ollut pesäpaikkaani. Niin että kerroin senkin ja kehotin seuraavalla kerralla kolkuttamaan ovellemme.

Tästä muistuu tietysti mieleeni, miten tästä lukien taasan 33 vuotta sitten yritin unta Tukholmassa puistonpenkillä.

Taskussa olevalla ylijäämällä, 5 kruunua, ei ollut menemistä parempien ihmisten hotelleihin, eikä huonompiakaan löytynyt. Hädiissäni turvauduin poliisiin, joka ystävällisesti neuvoi läheiseen puistoon. Nyt ei olisi tullut mieleenkään nukkua Tukholmassa puistonpenkillä. Sattuneista syistä.

Tämä ylioppilas on siis tällä hetkellä Göttingenin ylhäisin ylioppilas. Unohdin kysyä tornien korkeuden — ovat muuten eripituiset! —, mutta kyllä asuintorninkin risti tuntui olevan ainakin yhtä korkealla kuin koti-Oulun tuomiokirkon kullattu risti.

Ylhäisiä ylioppilaita on Göttingenissä kyllä ollut ennenkin. Kirjaston naapuritalon portin päällä on laatta, jossa luettelaa kuninkaita ja prinssiä, kuuluisiakin nimiä. Göttingen oli alusta alkaen moderni ja hyvässä maineessa, sinne lähetettiin tulevat hallitsijat viisastumaan.

"Herra Susi" oli kertakaikkiaan täysoppinut ja muutenkin mainio opas ja seuralainen. Mutta on meillä ollut monta muutakin hyvää opasta, Tukholmassa ensin "översten av första grad" Erik Fahlander, Kuusamossa syntynyt, suomeakin taitava, oululaisen ystävämmme, Tukholman yliopiston suomen kielen oululaisen lehtorin Jorma Toivaisen "oppilas", Hampurissa jyvaskyläläissyntyinen Kaarina Dehls, Hamelnissa oululainen Marita, Hannoverissa oululainen Lahja, Kasselissa Eija Lahdesta ja Kaija sieltä päin, Leverkusenis-

sa tietenkin oululaisopas . . .

Göttingenin historiasta kerroessaan herra Wolf tietysti kertoi kaupungin kuuluisasta yliopistosta, jonka 1734 perusti Hannoverin vaaliruhtinas Georg August, samalla Suur-Britannian kuningas. Työt teki kuitenkin pääministeri Geriach Adolph Freiherr von Münchhausen. Tämän herran upean kokovartalokuvan olimme jo tavanneet yliopistonkirjaston juhla-lavien pääportaiden päässä, vaikka sitä eräs opiskelija oli puhutellut Georg Augustukseksi. Herra Wolf huomautti, että kysymyksessä ei ollut kuuluisa valehtelija-parooni Münchhausen.

Me puolestamme saatoimme kertoa, että paitsi että Göttingenin yliopisto hyvin tunnetaan Oulussa, kuulimme lähtiessämme, että sen kirjastolla on Länsi-Saksan yliopistonkirjastojen joukossa erikoistehtävänä pyrkiä kokoamaan suojiinsa mahdollisimman täydellinen suomalaisen kirjasto.

Münchhausen, niin. . . Palatessamme seuraavana päivänä Hamelnin saimme tilaisuuden käväistä myös paroni Münchhausenin kotikaupungissa. Siellä on yksi huone omistettu hänen muistolleen. Vappuilla oli kuitenkin jo pimentynyt, mutta puistossa näimme paroonin mainehikkaan ratsastajapatsaan: paroni itse istumassa satulan takaa katkaistun hevosen selässä, taaksepäin kääntyneenä ihmettelemässä, kun vesi kaarena suihkuua katkaistusta takapästä. . . Aitoo Münchhausenia!



Göttingenin St. Johanniskirkko, jonka vasemmanpuoleisen tornin ylimpään ikkunaan, ylioppilasboksinsa ikkunaan, kuvattu opiskelija osoittaa. — Kuvan yläosan valok. Helmut Janke, alaosan Panu.